

Beste investeerder,

Op 28 september is de investeerdersdag van TotalEnergies, waar het bedrijf zijn strategie en vooruitzichten gaat presenteren. Waarschijnlijk zal TotalEnergies dan vertellen een duurzaam multi-energie bedrijf te zijn, dat vooruitstrevend is binnen de energiesector.

Dat verhaal willen we graag nuanceren. TotalEnergies is niet zo duurzaam als het de buitenwereld wil laten geloven. Projecten die dit duidelijk laten zien, zijn de Tilenga en East African Crude Oil Pipeline (EACOP) projecten in Oeganda en Tanzania, waarvan TotalEnergies eigenaar en exploitant is. Alleen al in aanloop naar de bouw van EACOP, en voordat TotalEnergies zelfs is begonnen met de exploitatie van het Tilenga olieveld, zijn de negatieve consequenties al enorm. Met de voltooiing van de EACOP zullen de negatieve gevolgen alleen maar toenemen:

1. **Het Tilenga en EACOP project verergert klimaatverandering.** Bij de voltooiing van EACOP zal gedurende de levensduur de pijpleiding per jaar indirect 34.3 miljoen ton kg CO₂ uitstoten.¹ Dergelijke uitstoot is onverenigbaar met de uitkomsten van het International Panel for Climate Change (IPCC) rapport van april 2022, waarin wordt aangegeven dat, om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graad, de uitstoot uiterlijk in 2030 gehalveerd moet zijn.² Om die reden moeten we geen nieuwe fossiele bronnen aanboren en zelfs een groot deel van de al aangeboorde bronnen laten zitten. In het licht van de huidige klimaatcrisis is er geen plek voor projecten als EACOP.
2. **Het Tilenga en EACOP project zorgt voor onherroepelijke schade aan natuur, waterbronnen en biodiversiteit.** De Tilenga olievelden liggen in het Murchison Falls National Park, een van de oudste, grootste, en meest bezochte nationale parken van Oeganda. Activiteiten in het olieveld van Tilenga zullen ook van invloed zijn op Lake Albert, een van de grootste bronnen van vis in Oeganda. Olie-exploraties door de oliebedrijven in de Tilenga olievelden zorgen in die regio nu al voor vervuiling van land en water.³ Daarnaast zijn er significante risico's door de zeer hoge kans op olie lekkages aan de 1445 km lange pijpleiding. Risico's op lekken zijn in deze regio erg groot door seismische activiteit. Daarnaast loopt 460 km van de EACOP langs het Victoriameer, het grootste meer van Afrika, dat essentieel is voor het levensonderhoud van 40 miljoen mensen.⁴
3. **TotalEnergies heeft onvoldoende mitigatiemaatregelen in het geval van olie lekken.** Verschillende experts geven op dit moment aan dat deze maatregelen onvoldoende zijn.⁵ In Frankrijk loopt er op dit moment een rechtszaak tegen

¹ AFIEGO (2019). AFIEGO's memorandum to NEMA on gaps in EACOP ESIA

² Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), Six Assessment Report Working Group III contributions, 4 April 2022

³ AFIEGO, IDI, BankTrack (2022). Assessment of East African Crude Oil Pipe Line (EACOP) and Associated Facilities' Compliance with Equator Principles and IFC performance standards, p 12.

⁴ Ibid, p11

⁵ <https://www.theguardian.com/environment/2022/apr/19/uganda-oil-project-casts-shadow-over-totals-eco-friendly-image> ; <https://static1.squarespace.com/static/5fc078e1ab79f442f227752e/t/60747d5fdc8c9215400d342e/1618247008385/StopEACOP+Response+to+TOTAL+%28April+12%2C+2021%29.pdf>

TotalEnergies van meerdere NGO's vanwege het tekort aan mitigatiemaatregelen, de mensenrechtenschendingen en de milieuschade. Een tweede rechtszaak is aangespannen tegen TotalEnergies door Greenpeace Frankrijk, Friends of the Earth Frankrijk, Notre Affaire à Tous, en ClientEarth op het thema klimaat en het gebrek aan verantwoordelijkheid dat het bedrijf neemt. In Oeganda is door de NGO AFIEGO een rechtszaak aangespannen tegen de NEMA (National Environment Management Authority) en de PAU (Petrol Authority Uganda) om de goedkeuring op basis van de sociale en milieu-effectrapportage in te trekken.⁶⁷

4. **De projecten leiden tot mensenrechtenschendingen.** Voor de ontwikkeling van de Tilenga olievelden, andere omliggende olievelden, en de bouw van de EACOP zullen meer dan 120.000 mensen hervestigd moeten worden.⁸ De huidige compensatie die aan mensen gegeven wordt bij de gedwongen onteigening is onvoldoende. De nieuwe stukken land, die mensen kunnen kopen met behulp van het compensatiegeld, zijn vaak kleiner en minder vruchtbaar. Dit zorgt voor een verslechtering van de huidige leefomstandigheden. Ook zorgt de vervuiling van land en (grond-)waterbronnen door het testen van de oliebronnen nu al voor problemen met gezondheid en levensonderhoud.⁹ Met de exploitatie van de bronnen en EACOP zullen deze effecten alleen maar groter worden.¹⁰ Oegandezen die zich uitspreken tegen het project worden geïntimideerd, en gevangen gezet.¹¹
5. **Belastingontwijking:** In 2020 schatte Oxfam¹² in dat de regering van Oeganda 287 miljoen US-dollar belasting kan mislopen gedurende de 25 jaar van exploitatie van het EACOP-project door gebruik te maken van het bilaterale belastingverdrag tussen Oeganda en Nederland. Voor TotalEnergies alleen ging het naar schatting om een bedrag van 191 miljoen US-dollar. Daarnaast blijkt uit de EACOP bill (2021) dat TotalEnergies een 10 jaar durende vrijstelling krijgt voor het betalen van vennootschapsbelasting op het EACOP project. Oegandese maatschappelijke organisaties hebben hier al met grote bezorgdheid op gereageerd¹³.

In verband met EACOP en Tilenga zouden bij alle investeerders de alarmbellen moeten afgaan. EACOP is slechts een van de projecten van een bedrijf dat steeds opnieuw de risico's opzoekt zonder correcte due diligence toe te passen. Zo droeg de constructie van het gaswinning project van TotalEnergies in Mozambique tussen 2019 en 2021 bij aan de politieke destabilisatie in het land en had dit project bovendien grote negatieve gevolgen voor het milieu en de situatie van lokale gemeenschappen in de Cabo Delgado provincie¹⁴. Met zijn

⁶ BankTrack (2022). The East African Crude Oil Pipeline: Finance Risk Update. No.3.

⁷ AFIEGO, IDI, BankTrack (2022). Assessment of East African Crude Oil Pipe Line (EACOP) and Associated Facilities' Compliance with Equator Principles and IFC performance standards, p 9.

⁸ ibid, p 6.

⁹ ibid, p 12.

¹⁰ ibid, p 11.

¹¹ BankTrack (2022). The East African Crude Oil Pipeline: Finance Risk Update. No.3.

¹² [20201001 The Money Pipeline - Oxfam report.pdf \(oxfamnovib.nl\)](https://www.oxfamnovib.nl/20201001-The-Money-Pipeline-Oxfam-report.pdf)

¹³ <https://www.afiego.org/download/final-cso-memorandum-of-proposals-to-fill-gaps-in-the-eacop-bill-09-nov-2021/?wpdmdl=2677&refresh=63204981174791663060353>; [CSOs Seek Review of EACOP Bill On Domestic Use of Oil and Gas :: Uganda Radionetwork](#)

¹⁴ Friends of the Earth (2022). Fuelling the crisis in Mozambique.

activiteiten in Myanmar heeft het oliebedrijf vanaf 1992 de kas van het militaire regime gespekt¹⁵ totdat ze zich onder veel druk recent terugtrokken¹⁶. Dat laatste gebeurde overhaast en op een onverantwoorde manier waardoor inkomsten uit dit olieveld nog steeds naar het militaire regime vloeien.¹⁷ TotalEnergies laat steeds opnieuw zien dat het onderneemt zonder de mensenrechten, de aarde en het klimaat te respecteren.

Wij verzoeken jullie met klem: stap uit TotalEnergies, zoals het Nederlandse beleggingsfonds Actiam onlangs heeft gedaan. Beleggen in TotalEnergies is beleggen in mensenrechtenschendingen, milieuvervuiling en klimaatverandering door EACOP. Steeds meer burgers, vakbonden en maatschappelijke organisaties vragen om ethisch verantwoorde beleggingen. Daarom, en in het licht van de klimaatcrisis, is het echt tijd om afstand te nemen van TotalEnergies.

In solidariteit met onze samenwerkingspartners in Oeganda en Tanzania,

Both ENDS, Extinction Rebellion NL, Milieudefensie, Social Tipping Point Coalitie, SOMO, TNI, Fossielvrij NL, Eerlijke Geldwijzer, BankTrack, Reclame Fossielvrij, Scientists for Future, Groen Pensioen, Greenpeace NL

¹⁵ FIDH et al. (2005). Total pollue la démocratie - stoppons le TOTALitarisme en Birmanie

¹⁶ TotalEnergies (20 Juli 2022). TotalEnergies Has Definitively Withdrawn from Myanmar. Persbericht.

¹⁷ [Microsoft Word - Responsible Divestment from Myanmar - Briefer \(March 2022\).FINAL.docx \(earthrights.org\)](#)